

فرم برنامه درسی (Course Plan)

دانشکده: پرستای مامایی

نام درس: مدل‌های آموزشی و تغییر رفتار در حوزه مامایی	تعداد واحد: ۱
مقطع: کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی	مدت زمان ارائه درس: ۲ ساعت
پیش نیاز: ندارد	
مسئول برنامه: دکتر فاطمه حسینی آدرس ایمیل: hoseini.fatemeh20@gmail.com	

❖ عناوین کلی این درس شامل چهار بخش زیر می باشد:

- ۱) آشنایی با طراحی آموزشی در حوزه مشاوره مامائی
- ۲) آشنایی با آموزش، ارتباط، برنامه‌ریزی مشکلات در حوزه مامائی
- ۳) آشنایی با برنامه‌ریزی آموزشی در خدمات مامائی
- ۴) آشنایی با مدل‌ها و الگوهای مهم در آموزش خدمات حوزه مامائی

❖ هدف کلی درس:

شناخت مفاهیم، روش‌ها و اصول آموزش و کاربرد آنها در آموزش به مراجعین

❖ شرح درس:

دانشجو انواع روشها و الگوهای آموزشی در سیستم بهداشتی را تشریح و با یکدیگر مقایسه نموده، علل نیاز، انتخاب و کاربرد روشهای جدید را با توجه به اهداف آموزشی بیان نماید.

❖ اهداف اختصاصی درس (بر اساس سرفصل دورس)

در پایان دوره از دانشجو انتظار می‌رود که بتواند:

جلسه اول: طراحی آموزشی، یادگیری و حیطه‌های سه‌گانه یادگیری (حیطه شناختی، عاطفی و روان حرکتی)

- آموزش و یادگیری را تعریف نماید.
- عوامل موثر در میزان یادگیری را توصیف نماید.
- عوامل موثر بر انتخاب روشهای آموزشی مناسب در حوزه مشاوره مامایی را توضیح دهد.
- عناصر اصلی الگوی طراحی برنامه آموزشی جمیزراون را به ترتیب نام ببرد.
- با محوریت یک موضوع در حوزه مامایی انواع اهداف آموزشی در یادگیری را شرح دهد.
- سطوح یادگیری در حیطه شناختی را به ترتیب با ذکر مثال در حوزه مامایی توضیح دهد.

- سطوح یادگیری در حیطه عاطفی را به ترتیب با ذکر مثال در حوزه مامایی توضیح دهد.
- سطوح یادگیری در حیطه روانی - حرکتی را به ترتیب با ذکر مثال در حوزه مامایی توضیح دهد.

جلسه دوم: تشخیص نیازهای آموزشی در حوزه مامایی

- نیازهای بهداشتی را تعریف کرده و انواع نیازهای بهداشتی را با ذکر مثال در حوزه مامایی نام ببرد.
- اهداف نیازسنجی در حوزه سلامت را بیان نماید.
- روشهای رایج نیازسنجی در مشکلات مادران و کودکان را توضیح دهد.
- نحوه تعیین اولویت‌ها در فرایند نیازسنجی سلامت را شرح دهد.
- نحوه تحلیل مخاطبان در فرایند نیازسنجی (مادران باردار و کودکان) را بیان نماید.

جلسه سوم: مراحل برنامه‌ریزی و ارزشیابی آموزشی در خدمات مامایی

- برنامه‌ریزی و ارزشیابی در آموزش سلامت را تعریف نماید.
- دلایل انجام برنامه‌ریزی و ارزشیابی را در طراحی مداخلات آموزش سلامت توضیح دهد.
- مراحل برنامه‌ریزی آموزش سلامت را نام ببرد و هر کدام را به اختصار شرح دهد.
- سطوح ارزشیابی در برنامه‌های آموزش سلامت را با مثال شرح دهد.
- ابزارهای ارزشیابی در برنامه‌های آموزش سلامت را با ذکر مثال توضیح دهد.
- ویژگی‌های طراحی پرسش‌های آزمون ارزشیابی (پرسشهای تشریحی، تکمیلی، صحیح-غلط، تستی و جورسازی) را با یکدیگر مقایسه و تحلیل نماید.

جلسه چهارم: اجزا و عناصر ارتباط در ارائه خدمات مامایی

- آموزش سلامت را تعریف نماید.
- اهداف آموزش سلامت مادران را با ذکر مثال نام ببرد.
- ارتباط بهداشتی را تعریف نماید.
- انواع ارتباطات را با ذکر مثال شرح دهد.
- اجزاء و عناصر ارتباط را بیان نماید.
- خصوصیات یک ارتباط موثر را با ذکر مثال در حوزه مامایی شرح دهد.
- مزایا و معایب انواع نشریات در انتقال پیام‌های بهداشتی (مانند؛ پوستر، پمفلت و ...) را با یکدیگر مقایسه نماید.
- حوزه عمل و محدوده‌ی کاربرد ارتباطات جمعی در آموزش سلامت را دسته‌بندی و شرح دهد.

جلسه پنجم: آشنایی با انواع مدل‌های تغییر رفتار در حوزه مشاوره مامایی

- مفاهیم سلامت، دانش، نگرش، رفتار، رفتار بهداشتی، مدل و نظریه را تعریف نماید.
- تفاوت بین مدل و نظریه را بیان نماید.
- مزایای به کارگیری مدل‌ها و نظریه‌ها در حوزه مشاوره مامایی را به اختصار بیان نماید.
- انواع مدل‌های تغییر رفتار در حوزه مشاوره مامایی را شرح دهد.

جلسه ششم: آشنایی با مدل اعتقاد بهداشتی (HBM) Health Belief Model

- روند پیدایش تاریخی مدل اعتقاد بهداشتی را بیان نماید.
- ساختارهای مدل اعتقاد بهداشتی را با ذکر مثال توضیح دهد.
- کاربردهای مدل اعتقاد بهداشتی را در حوزه مشاوره مامائی به اختصار بیان نماید.
- محدودیت های مدل اعتقاد بهداشتی را شرح دهد.
- مدل اعتقاد بهداشتی را در تغییر یک رفتار بهداشتی به انتخاب خود در حوزه مامائی به کار ببرد.

جلسه هفتم: آشنایی با تئوری عمل منطقی و تئوری رفتار برنامه ریزی شده

Theory of Reasoned Action (TRA) & Theory of Planned Behavior (TPB)

- روند پیدایش تاریخی تئوری عمل منطقی و تئوری رفتار برنامه ریزی شده را بیان نماید.
- ساختارهای تئوری عمل منطقی و تئوری رفتار برنامه ریزی شده را نام ببرد.
- کاربردهای تئوری عمل منطقی و تئوری رفتار برنامه ریزی شده را در حوزه مامائی به اختصار بیان نماید.
- محدودیت های تئوری عمل منطقی و تئوری رفتار برنامه ریزی شده را شرح دهد.
- تئوری تئوری عمل منطقی و تئوری رفتار برنامه ریزی شده را در تغییر یک رفتار بهداشتی به انتخاب خود در حوزه مامائی به کار ببرد.

جلسه هشتم: مدل فرانظری (TTM) Trans Theoretical Model

- روند پیدایش تاریخی مدل فرانظری را بیان نماید.
- فرایندهای ده گانه مدل فرانظری را نام ببرد.
- کاربردهای مدل فرانظری را در حوزه مامائی به اختصار بیان نماید.
- محدودیت های مدل فرانظری را شرح دهد.
- مدل فرانظری را در تغییر یک رفتار بهداشتی به انتخاب خود در حوزه مامائی به کار ببرد.

روش آموزش

- سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی و کنفرانس توسط دانشجو

شرایط اجراء

❖ امکانات آموزشی بخش

- ویدئو پروژکتور، وایت برد

❖ آموزش دهنده

- دکتر فاطمه حسینی

❖ منابع اصلی درسی

- صفاری محسن و همکاران (۱۳۹۱)، نظریه ها، مدل ها و روش های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، انتشارات آثار سبحان

- صفاری محسن، شجاعی زاده داود (۱۳۸۷)، آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، انتشارات سماط
- هاشم فردانش. مبانی نظری تکنولوژی آموزشی. تهران: انتشارات سمت، ۱۳۸۸
- باقیانی مقدم محمدحسین و همکاران (۱۳۹۱)، آموزش بهداشت، ارتباطات و تکنولوژی آموزشی، انتشارات سبحان
- کتاب جامع بهداشت عمومی، اساتید دانشگاه های علوم پزشکی کشور، آخرین انتشار.
- ساروخانی باقر (۱۴۰۰)، جامعه شناسی ارتباط (اصول و مبانی).
- محسنیان راد مهدی (۱۳۹۹)، ارتباط شناسی، انتشارات سروش.
- محسنی منوچهر، مبانی آموزش بهداشت (۱۳۸۲)، انتشارات طهوری.

ارزشیابی

❖ نحوه ارزشیابی

- شرکت فعال در کلاس، امتحانات پیشرفت تحصیلی کلاسی و ارائه تکالیف درسی
- امتحان پایان ترم

❖ نحوه محاسبه نمره کل

- حضور منظم و فعال در کلاس: ۱ نمره
- مشارکت در فعالیت های تعیین شده در کلاس: ۳ نمره
- امتحان پایان ترم: ۱۶ نمره

❖ مقررات

- حداقل نمره قبولی: طبق قوانین دانشگاه
- تعداد دفعات مجاز غیبت: طبق قوانین دانشگاه

جدول زمانبندی درس مدل های آموزشی و تغییر رفتار در حوزه مامایی

سرفصل مطالب	ساعت ارائه	نحوه ارائه	منابع درسی	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
ارائه طرح درس، تبیین انتظارات در طول ترم، طراحی آموزشی، یادگیری و حیطه های سه گانه یادگیری	چهارشنبه ۴-۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ	همه منابع ذکر شده	ویدئو پروژکتور، وایت برد	حضور فعال در کلاس، مشارکت در بحث های کلاسی
تشخیص نیازهای آموزشی در حوزه مامایی	چهارشنبه ۴-۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ	همه منابع ذکر شده	ویدئو پروژکتور، وایت برد	حضور فعال در کلاس، مشارکت در بحث های کلاسی و ارائه تکالیف
مراحل برنامه ریزی و ارزشیابی آموزشی در خدمات مامایی	چهارشنبه ۴-۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ	همه منابع ذکر شده	ویدئو پروژکتور، وایت برد	حضور فعال در کلاس، مشارکت در بحث های کلاسی و ارائه

تکالیف					
حضور فعال در کلاس، مشارکت در بحث‌های کلاسی و ارائه تکالیف	ویـــــــدئو پروژکتور، وایت برد	همه منابع ذکر شده	سخنرانی و پرسش و پاسخ	چهارشنبه ۴-۲	اجزا و عناصر ارتباط در ارائه خدمات مامایی
حضور فعال در کلاس، مشارکت در بحث‌های کلاسی و ارائه تکالیف	ویـــــــدئو پروژکتور، وایت برد	همه منابع ذکر شده	سخنرانی و پرسش و پاسخ	چهارشنبه ۴-۲	آشنایی با انواع مدل‌های تغییر رفتار در حوزه مشاوره مامایی
حضور فعال در کلاس، مشارکت در بحث‌های کلاسی و ارائه تکالیف	ویـــــــدئو پروژکتور، وایت برد	همه منابع ذکر شده	سخنرانی و پرسش و پاسخ	چهارشنبه ۴-۲	آشنایی با مدل اعتقاد بهداشتی (HBM)
حضور فعال در کلاس، مشارکت در بحث‌های کلاسی و ارائه تکالیف	ویـــــــدئو پروژکتور، وایت برد	همه منابع ذکر شده	سخنرانی و پرسش و پاسخ	چهارشنبه ۴-۲	آشنایی با تئوری عمل منطقی و تئوری رفتار برنامه‌ریزی شده (TRA&TPB)
حضور فعال در کلاس، مشارکت در بحث‌های کلاسی و ارائه تکالیف	ویـــــــدئو پروژکتور، وایت برد	همه منابع ذکر شده	سخنرانی و پرسش و پاسخ	چهارشنبه ۴-۲	مدل فرانظری (TTM)